

ТКАЧЕНКО

Сергій Анатолійович
nukoblikaudit@inbox.ru

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, в.о. ректора Вищого навчального закладу Міжнародний технологічний університет "Миколаївська політехніка"

УДК 332.146.2:[65.012.122:338.43]

ОСОБЛИВІСТЬ ЕКОНОМЕТРИЧНОГО АПАРАТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДСИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ

FEATURE ECONOMETRIC SOFTWARE MONITORING DEVICE IN THE CONTROL SYSTEM OF THE REGIONAL STRUCTURE AND TERRITORIAL ORGANIZATION OF THE AGRO-FOOD SECTOR

У статті обґрунтовано, уніфікація і стандартизація методів обробки інформаційних даних та окремих алгоритмів виступає однією із особливостей економетричного апарату забезпечення підсистеми моніторингу в системі стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації агропродовольчої сфери.

В статье обосновано, унификация и стандартизация методов обработки информации и отдельных алгоритмов выступает одной из особенностей эконометрического аппарата обеспечения мониторинга в системе стратегического регулирования региональной структуры и территориальной организации агропродовольственной сферы.

In the article justified, harmonization and standardization of information processing methods and algorithms of individual acts of one of the features of the apparatus of econometric software monitoring system of strategic control of the regional structure and territorial organization of the agri-food sector.

Ключові слова: агропродовольча сфера, економетричний апарат, забезпечення, моніторинг, особливість, підсистема, регіональна структура, система стратегічного регулювання, територіальна організація

Ключевые слова: агропродовольственная сфера, мониторинг, обеспечение, особенность, подсистема, региональная структура, система регулирования, территориальная организация, эконометрический аппарат

Keywords: agro-food sector, monitoring, security, feature, regional structure, control system, territorial organization, econometric apparatus

ВСТУП

Економетричний апарат забезпечення як комплекс мовних і програмних засобів накладає суттєві обмеження на підсистему економічного моніторингу та багато в чому визначає ефективність її функціонування. Загальне економетричне забезпечення функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери, яке пов'язане з використанням конкретної машини електронної цифрової, не зазнає якихось змін у процесі формування та впровадження підсистеми економічного моніторингу територіально-виробничих систем. Спеціальне ж економетричне забезпечення функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери виступає проблемно-орієнтованим та спрямоване на реалізацію основних функцій регулювання. Отже, спеціальне економетричне забезпечення функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери має

включати в себе комплекс таких мовних та програмних засобів, сукупність яких забезпечувала б найбільш економічно ефективну реалізацію алгоритмів вирішення завдань, ін. Це означає, що при створенні спеціального економетричного апарату забезпечення підсистеми економічного моніторингу за кожним завданням моніторингу, насамперед, необхідно знати перелік реалізованих її алгоритмів, основні характеристики цих алгоритмів, раціональні області їх використання, чутливість алгоритмів до повноти і точності початкових даних; мати в своєму розпорядженні набір досить простих методів розрахунку параметрів окремих алгоритмів. Процес алгоритмічного опису інформації та процедур її обробки – один із найбільш важливих і трудомістких етапів при підготовці до вирішення завдань економічного моніторингу на машинах електронних цифрових. При цьому досить часто для вирішення однієї і тієї ж обліково-економічної та аналітичної задачі доводиться складати декілька різних алгоритмів з тією метою, щоб вибрати алгоритм, який був би більш раціональним як з точки зору машинної електронної цифрової обробки інформації, так і з

точки зору програмування. Практика регіональних структур та територіальних організацій суб'єктів агропродовольчої сфери країни, проведені теоретичні дослідження наукових праць [1-10] і інших, показують, навіть незначні зміни в алгоритмічній структурі підсистеми моніторингу вимагають певних витрат на доопрацювання її програмного комплексу, тому повинна забезпечуватися можливість створення гнучкого економетричного апарату забезпечення, що дозволяє розробляти, корегувати та експлуатувати програми завдань підсистеми економічного моніторингу територіально-виробничих систем і ін.

МЕТА РОБОТИ полягає в обґрунтуванні, однією із особливостей економетричного апарату забезпечення моніторингу територіально-виробничих систем виступає уніфікація і стандартизація методів обробки інформації і окремих алгоритмів.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою даної статті виступає діалектичний метод і основні положення теорії функції моніторингу, системи регулювання. У процесі дослідження використовувалися такі методи: *абстрактно-логічний* (для теоретичного узагальнення та формулювання висновків); *монографічний* (при дослідженні теоретичних методик моніторингу, системи регулювання); *економіко-статистичний, розрахунково-конструктивний, порівняльний* (при діагностиці стану функції моніторингу територіально-виробничих систем); *групування* (з метою характеристики в моніторингу керуючих алгоритмів), ін.

РЕЗУЛЬТАТИ

Ефективний економетричний апарат забезпечення підсистеми економічного моніторингу може бути створений тільки інтегровано на базі існуючих методик функції економічного моніторингу, економетричних методів моніторингу, моделювання, способів отримання, обробки і виведення інформаційних даних, мов програмування, стандартного економетричного апарату забезпечення відповідних обчислювальних засобів та інше. Як показує наявна практика, спеціальне економетричне забезпечення підсистеми економічного моніторингу внаслідок великої кількості вирішуваних завдань досить складне і громіздке. Це визначається тим, що воно повинно бути достатньо повним, щоб охоплювати всі ділянки обробки інформаційних даних, а також передбачати можливість локальної роботи окремих програм та їх різного поєднання в процесі досягнення поставлених цілей та таке інше.

Вся сукупність алгоритмів завдань економічного моніторингу, розглянута у взаємозв'язку з потоками циркулюючої інформації і яка задовольнить завданням цілям функціонування, являє собою алгоритмічний комплекс підсистеми економічного моніторингу. Для підсистеми економічного моніторингу характерна наявність не однієї, а, як правило, декількох кінцевих цілей, тому економетричний апарат забезпечення підсистеми регулювання, перш за все, повинен задовольняти вимогам обраної стратегії їх досягнення. У цьому зв'язку всі алгоритми

підсистеми, а всередині її окремі блоки обліково-економічних та аналітичних завдань, об'єднуються керуючим алгоритмом в єдиний комплекс, який визначає послідовність реалізації алгоритмів окремих завдань в залежності від ситуації, що складається в регулюванні при створенні і функціонуванні територіально-виробничих систем. Зокрема, в підсистемі моніторингу повинні бути передбачені керуючі алгоритми наступних визначальних рівнів: 1) керуючий алгоритм, організуючий роботу підсистеми регулювання в цілому; 2) керуючі алгоритми, що організують роботу окремих обліково-економічних та аналітичних блоків; 3) керуючі алгоритми, що організують роботу обліково-економічних і аналітичних комплексів завдань та таке інше.

За допомогою керуючого алгоритму першого рівня організаційно забезпечується спільна робота програм різних обліково-економічних і аналітичних блоків підсистеми регулювання. За допомогою керуючих алгоритмів другого рівня організаційно забезпечується взаємодія програм різних обліково-економічних та аналітичних комплексів всередині одного блоку підсистеми регулювання. І керуючі алгоритми третього рівня організаційно забезпечують спільну реалізацію програм завдань, що входять до складу одного обліково-економічного та аналітичного комплексу і таке ін.

Велика кількість зовнішніх зв'язків підсистеми економічного моніторингу у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери визначає необхідність у ній керуючих алгоритмів, що організаційно забезпечують її спільну роботу з паралельними підсистемами функціонально розвинутих систем регулювання спеціального призначення при створенні і функціонуванні територіально-виробничих систем та системами верхнього і нижнього рівнів регулювання та таке інше.

Крім керуючих алгоритмів до складу алгоритмічного забезпечення підсистеми регулювання входять робочі та типові стандартні алгоритми. Робочі алгоритми дозволяють «програвати» різні варіанти вирішення завдань підсистеми економічного моніторингу територіально-виробничих систем. Типові стандартні алгоритми з необхідними доповненнями служать для вирішення певного виду обліково-економічних і аналітичних завдань та інше.

ВИСНОВКИ

Звідси однією із особливостей економетричного апарату забезпечення моніторингу в системі стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації агропродовольчої сфери виступає уніфікація та стандартизація методів обробки інформації і окремих алгоритмів. Серед перспектив подальших розвідок в даному напрямку особливою актуальністю відзначається питання пов'язане із створенням для територіально-виробничих систем універсальних методологічних матеріалів із моніторингу.

Список використаних джерел

1. Добролежа, Е.В. Управление ресурсным обеспечением экономики региона: автореферат дисс. ... д. э. н.: 08.00.05 / Добролежа Елена Валерьевна; [Место защиты: Рост. гос. экон. ун-т «РИНХ»]. - Ростов-на-Дону, 2012. - 54 с.
2. Зоря, Н.Е. Формирование методического инструментария мониторинга инфокоммуникационного развития стран участников РСС: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.05, 08.00.14 / Зоря Наталья Евгеньевна; [Место защиты: Моск. техн. ун-т связи и инф-ки]. - Москва, 2011. - 211 с.: ил.
3. Корытова, Е.В. Мониторинг процессов социально-экономического развития региона: диссертация ... к.э.н.: 08.00.05 / Корытова Елена Васильевна; [Место защиты: Вост.-Сибир. гос. технол. ун-т]. - Улан-Удэ, 2010. - 207с.: ил.
4. Малкин, С.В. Повышение экономической эффективности развития пчеловодства в системе продовольственного обеспечения: автореферат дисс. ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Малкин Сергей Владимирович; [Место защиты: Морд. гос. ун-т имени Н. П. Огарева]. - Саранск, 2015. - 25 с.
5. Наседкина, Т.И. Методология аналитического обоснования развития сельского хозяйства на базе статистического мониторинга: диссертация ... доктора экономических наук: 08.00.12 / Наседкина Татьяна Ивановна; [Место защиты: Российская экономическая академия]. - Москва, 2011. - 357 с.: ил.
6. Паздникова, Н.П. Формирование системы мониторинга реализации программы социально-экономического развития региона: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Паздникова Наталья Павловна; [Место защиты: Пермский государственный ун-т]. - Пермь, 2007. - 188 с.: ил.
7. Пересецкий, А.А. Эконометрический подход к дистанционному анализу деятельности российских банков и банковскому надзору: диссертация ... доктора экономических наук: 08.00.13 / Пересецкий Анатолий Абрамович; [Место защиты: Центр. экон. матем. ин-т РАН]. - Москва, 2009. - 276с.: ил.
8. Рахимов, А.А. Развитие финансового механизма государственного обеспечения здравоохранения: диссертация ... к.э.н.: 08.00.10 / Рахимов Антон Алиевич; [Место защиты: Всерос. гос. налогов. акад.]. - Москва, 2011. - 225 с.
9. Русина, Е.Ю. Информационно-аналитическое обеспечение, анализ и контроль показателей финансового состояния организаций: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 / Русина Елена Юрьевна; [Место защиты: Орловский гос. техни. универ-т]. - Ростов-на-Дону, 2008. - 200с.: ил.
10. Ханафеев, Ф.Ф. Методология и аналитическое обеспечение управления налоговым потенциалом региона: диссертация ... доктора экономических наук: 08.00.10, 08.00.12 / Ханафеев Фарид Файзрахманович; [Место защиты: Сарат. гос. соц.-экон. универ-т]. - Йошкар-Ола, 2008. - 357 с.